מדריך למורה

מערך שיעור זה הינו חלק מפעילות חודש תקומה וגבורה במערכת החינוך, העוסק בערכים המחברים בין העבר, ההווה והעתיד בצל האתגרים הנוכחיים שהמדינה מתמודדת עמם. לפניכם מדריך מקצועי המיועד לתמוך בהנחיית השיעור. המדריך נועד להציע הכוונה מתודולוגית ודגשים שיסייעו לכם בהובלת השיעור באופן מיטבי. אנו מזמינים אתכם להיעזר בחומרים אלו כמצפן מקצועי המותאם למטרות הלימודיות ולצרכי התלמידים. למעבר למסמך מונגש

שקפים 7-8 :שקפי פתיחה

שקפי הפתיחה של השיעור. יש להציג את נושא השיעור ומטרות השיעור.

המערך עוסק בחיבור בין המקרא לתקומת ישראל בארצו. כיצד היה המקרא השראה להקמת מדינת ישראל ומקור של תקווה לאורך הדורות לשיבת ותקומת העם בארץ.

כחלק מהיערכות מקדימה לשיעור מומלץ להדפיס את העמודים עליהם הציטוטים והשאלות על מנת לחלק לתלמידים בעבודה בקבוצות.

בנוסף, במהלך השימוש התלמידים יתבקשו להיעזר במחולל תמונות ובמחוללי שפה (כלי AI) לשם כך היערכו מראש עם הכלי המתאים ביותר.

מדריך למורה

שקפים 9-12: אדוות ראשונות

בחלק זה של השיעור התלמידים ישתפו איך הם רואים את הקשר בין התנ"ך לבין הקמת מדינת ישראל.

היעזרו בציטוטי המנהיגים על מנת להמחיש את החיבור הישיר בין התנ"ך לבין חזון המנהיגים של מדינת ישראל.

סכמו את חלק זה של השיעור באמצעות הסרטון והדקו את הקשר בין סיפורי התנ"ך, חילוניות והקמת מדינת ישראל.

מדריך למורה

שקף 13: אדוות נוספות - עבודה בקבוצות

התלמידים יחולקו לקבוצות ויקבלו ציטוט תנ"כי.

כל קבוצה תצטרך להסביר כיצד הציטוט מתקשר לתהליך התקומה.

כל קבוצה תיצור כרזה (פוסטר) או סרטון קצר המדגישים את הקשר בין התנ"ך לתקומה.

באמצעות כלי בינה כמפורט בפרקטיקה יצירת סרטון של חזון העצמות או חזון העצים, שיר למעלות -קכ"א ועוד.

מדריך למורה

שקף 14-17: ציטוטים לעבודה בקבוצות

מומלץ להדפיס את הציטוטים על מנת שכל קבוצה תקבל את הציטוטים שלה ותענה על השאלות המצורפות לציטוט.

מדריך למורה

שקף 18: משתפים במליאה

בשלב זה נכנס את כל הכיתה יחד וכל קבוצה תשתף בתוצרים שלה

מדריך למורה

שקפים 19-21: מעבר לאופק - סיכום השיעור

נסכם את השיעור באמצעות סיפורו של עומר ונקרט – שורד שבי חמאס.

נחבר בין סיפור התקומה של עומר ונקרט, לשירת "שיר למעלות" כחזרה לשורשי היהדות בעתות של משבר.

נבקש מהתלמידים לשתף ברעיון התקומה שהם לוקחים מהשיעור עצמו.

המזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם

משרד החינוך

חודש תקומה וגבורה

תנ"ך ממלכתי

"תקומת ישראל לאור התנ"ך"

הנצחה וגבורה

הקשר לעם ולמדינה

ערבות הדדית

מפגשים בחברה הישראלית

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם

חודש תקומה וגבורה

מטרות השיעור

הקשר לעם ולמדינה

- **נבין** את הקשר בין התקומה של מדינת ישראל לבין התנ"ך.
- **ננתח** מקורות תנ"כיים ונקשר לרלוונטיות שלהם לתהליכים היסטוריים בתקופת התקומה.
- **נבין** כיצד התנ"ך היה מקור השראה להנהגת המדינה ולציבור.
- **נבין** תפקידם של התנ"ך והתקומה בעיצוב חוסן לאומי.

הנצחה וגבורה | הקשר לעם ולמדינה | ערבות הדדית | מפגשים בחברה הישראלית

אדוות ראשונות

ביצד, לדעתכם,
השפיע התנ"ך
על תהליך הקמת
מדינת ישראל?

אדוות ראשונות – מנהיגים אומרים

"התנ"ך הוא מקור חיינו והכוח המניע שלנו",
"התנ"ך הוא מורה דרכנו המוסרית וההיסטורית, אבן פינה לעתידנו"
דוד בן גוריון, ראש ממשלת ישראל הראשון

"ההיסטוריה שלנו כתובה בתנ"ך".
"כל מה שאנחנו עושים כאן, בארץ ישראל, הוא ניסיון לממש את חזון התנ"ך"
יצחק נבון, נשיא המדינה החמישי

"העמים האחרים חיפשו את מקור כוחם לא פעם בעמים שהיו לפני כן.
עם ישראל חיפש את כוחו בתנ"ך, ודווקא החיפוש הזה הוא שבנה אותו ויצר את הייחודיות שלנו"
גולדה מאיר, ראש ממשלת ישראל הרביעית

המזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם
משרד החינוך
חודש תקומה וגבורה

החזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם

משרד החינוך

אדוות ראשונות

למה היה חשוב גם לאישים חילונים לחבר את התנ"ך להקמת המדינה?

חודש תקומה וגבורה

אדוות ראשונות

נצפה יחד בסרטון:

קישור לסרטון

אדוות נוספות - ניתוח מקורות והשוואה היסטורית

1. נתחלק לקבוצות
2. כל קבוצה תקבל ציטוט תנ"כי
3. כל קבוצה תצטרך להסביר כיצד הציטוט מתקשר לתהליך התקומה
4. כל קבוצה תבחר באיזה אופן להציג את ההסבר שלהם ובהתאם לבחירתכם תיצרו את התוצר באמצעות שימוש בכלי AI

בהצלחה!

עבודה בקבוצות – ציטוטים

בראשית י"ב, 1-2 - הציווי לאברהם להקים את העם שיירש אותו בארץ ישראל

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם, לֶךְ-לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ.

ב וְאֶעֶשְׂךָ, לְגוֹי גָּדוֹל, וַאֲבָרֶכְךָ, וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ; וֶהְיֵה, בְּרָכָה.

שאלות:

1. ביצד המעבר של אברהם מחרן לארץ ישראל מסמל את התקומה האישית שלו מתוך מקום של נוחות ואמונה בעתיד חדש?
2. ביצד הציווי הוא נקודת התחלה לתהליך של יצירת עם ישראל, שנכון להיאחז בארץ ישראל ולצמוח ולהתחדש למרות הקשיים?

עבודה בקבוצות – ציטוטים

יחזקאל ל"ז, 21-22 – חזון העצמות היבשות והעצים כמשל לתקומת ישראל.

חזון העצמות היבשות:

יא וַיֹּאמֶר, אֵלַי, בֶּן-אָדָם, הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה; הִנֵּה אֹמְרִים, יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ--נִגְזַרְנוּ
לָנוּ. יב לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה, הִנֵּה
אֲנִי פֹּתֵחַ אֶת-קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם, עַמִּי;
וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם, אֶל-אַדְמַת יִשְׂרָאֵל. יג וִידַעְתֶּם, כִּי-אֲנִי יְהוָה:
בְּפִתְחִי אֶת-קִבְרוֹתֵיכֶם, וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם--עַמִּי.
יד וְנָתַתִּי רוּחִי בָּכֶם וְחִיִּיתֶם, וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל-אַדְמַתְכֶם;
וִידַעְתֶּם כִּי-אֲנִי יְהוָה, דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי--נְאֻם-יְהוָה.

משל העצים:

וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה, הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ-שָׁם; וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב, וְהֵבֵאתִי
אוֹתָם אֶל-אַדְמָתָם. כב וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ, בְּהָרֵי
יִשְׂרָאֵל, וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם, לְמֶלֶךְ; וְלֹא יהיה- (יִהְיוּ-) עוֹד
לִשְׁנֵי גוֹיִם, וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד.

שאלה - כיצד אפשר לראות בנבואות תקומה שמביאה עמה חוסן ותקווה?

עבודה בקבוצות – ציטוטים

תהילים – שיר למעלות קכ"א

א.שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: בעֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: גאַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: דהִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: היְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: ויוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: זיְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: חיְהוָה יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

שאלות:

1. .מה מסמלות המילים "אֶל-הֶהָרִים" בתחילת המזמור, וביצד זה קשור לתקווה ולעתיד חדש?
2. איך המילים "עֶזְרִי מֵעִם-יְהוָה" משדרות אופטימיות והכוח למצוא תמיכה מתוך האמונה בה'?
3. מהם הביטויים במזמור שמביעים עמידה חזקה וביטחון למרות הקשיים?
4. מהי המשמעות של "שָׁמוֹר" בהקשר של חוסן אישי ותחושת ביטחון בתהליך של תקומה?

עבודה בקבוצות – ציטוטים

עזרא פרק א': הצהרת כורש:

וּבִשְׁנַת אַחַת, לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס, לִכְלוֹת דְּבַר-יְהוָה, מִפִּי יִרְמְיָה: הֵעִיר יְהוָה, אֶת-רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ-פָּרַס, וַיַּעֲבֶר-קוֹל בְּכָל-מַלְכוּתוֹ, וְגַם-בְּמִכְתָּב לֵאמֹר. ב כֹּה אָמַר, כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס--כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ, נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם; וְהוּא-פָקַד עָלַי לִבְנוֹת-לוֹ בַיִת, בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה. ג מִי-בָכֶם מִכָּל-עַמּוֹ, יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ, וְיַעַל, לִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה; וְיִבֶן, אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל--הוּא הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם.

שאלה - מה הקשר בין שיבת ציון בעזרא ונחמיה לשיבת העם לארץ במאה ה-20?

המזכירות הפדגוגית
למידת מצמיחה אדם
משרד החינוך
משתפים במליאה
חודש
תקומה וגבורה

מעבר לאופק

נצפה יחד בסרטון:

קישור לסרטון

מעבר לאופק

עומר ונקרט תיאר את ההתרגשות הגדולה ביום השחרור.

"מתחילים להתארגן אבל לא ישנתי דקה. מתחילים להוביל אותנו החוצה. אחרי שפתחו את דלת ההדף האחרונה, שזה מה שנקרא שאתה בדרך לפיר שמוציא אותך ואתה מתחיל לשמוע את הבחוץ, עוצרים אותנו רגע, עמדנו שם, מחזיקים ידיים בעיניים מכוסות. אני חושב שאו עומר או אליה התחילו לזמר את שיר למעלות. מצאנו את עצמנו, ובעצם שלושתנו, שרים את שיר למעלות, בוליום גבוה, מהלב".

המזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם

משרד החינוך

מעבר לאופק

שתפו – איזה רעיון אתם לוקחים איתכם על תקומה?

חודש תקומה וגבורה

תודה רבה!

וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם... (עמוס ט' יא-טו).

המזכירות הפדגוגית
למידה מצמיחה אדם

משרד החינוך

חודש תקומה וגבורה